

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 44/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen suden aiheuttamista vahingoista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Olavi Ala-Nissilän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 44/2018 vp:

Millaisiin toimenpiteisiin maa- ja metsätalousministeriö aikoo ryhtyä kannanhoidollisen sudenpyynnin mahdollistamiseksi, kaatolupien täytäntöönpanokieltojen määräämisen järkiperaistämiseksi ja Suomen susipolitiikan kehittämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti Suomessa sallittiin kokeiluluontoisesti susien ns. kannanhoidollinen metsästys talvina vuosina 2015–2016. Kokeilua ei päätetty jatkaa, koska poikkeuslupapäätökset olivat täytäntöönpantavissa päätöksestä vasta 36 vuorokauden päästä päätöksen tultua lainvoimaiseksi. Päätökset tehtiin käytännössä lumettomana aikana eikä kaikilta osin ollut tiedossa ongelmia, joita alkoi esiintyä vasta lumen tultua maahan. Nyt käytössä oleva toimintatapa kohdentaa poikkeusluvat konkreettisesti tilanteisiin, joissa sudet säännöllisesti käyvät pihoissa tai aiheuttavat vahinkoa. On olennaista, että poikkeusluvat kohdentuvat akuutteihin tilanteisiin. Luonnonvarakeskus vastaa Suomen susikannan koon arvioinnista. Viimeisimmän, maaliskuun 2017 tilannetta koskevan arvion mukaan maassamme oli noin 150–180 sutta. Arvio on 25 % pienempi kuin vuoden 2016 maaliskuuta koskeva arvio. Seuraava susikanta-arvio julkaistaan touko-kesäkuussa 2018.

Tilanne varmasti aiheuttaa harmia monin paikoin, sillä poikkeuslupien myöntäminen edellyttää konkreettista näyttöä ongelmista, haitoista ja vahingoista. Pelkkä suden läsnäolo ei ole poikkeusluvan peruste. Tämä on kuitenkin luontodirektiivin ja kansallisten tuomioistuinten ratkaisukäytäntöjen kautta muotoutunut tilanne, jonka mukaisesti Suomen riistakeskuksen on toimittava.

Suomessa on kuusi alueellista hallinto-oikeutta sekä ylimpänä muutoksenhakuasteena korkein hallinto-oikeus. Pääsääntö muutoksenhaussa on se, että asiat jakaantuvat kaikkiin alueellisiin hallinto-oikeuksiin. Joissakin asiaryhmissä valitusten käsitteleminen on kuitenkin keskitetty yhteen hallinto-oikeuteen, tällaisia ovat muun muassa vesilain mukaiset asiat. Oikeusministeriön linjaus on, että keskittämistä tulisi välttää. Tasotyöryhmän mietinnössä (Tehtävien jako hallintotuomioistuinten kesken, oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 78/2010) on todettu, että hallinto-oikeuksia tulisi kehittää mahdollisimman tasavahvoina yleisinä ensi asteen muutoksenhakutuomioistuimina ja lähtökohtana tulisi olla asioiden hajauttaminen kaikkiin hallinto-oikeuksiin. Sama periaate ilmenee myös maaliskuussa 2013 julkaistusta oikeudenhoidon uudistamisohjelmasta (Oikeudenhoidon uudistamisohjelma vuosille 2013–2025, oikeusministeriön

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 44/2018 vp

mietintöjä ja lausuntoja 16/2013). Keskittämistä ei voida oikeusministeriön näkemyksen mukaan perustella pelkästään ratkaisukäytännön yhdenmukaisuuden turvaamisella. Yhdenmukaisuus on tärkeä oikeusturvatekijä kaikissa hallinto-oikeudellisissa asiaryhmissä. Viime kädessä ratkaisukäytännön yhdenmukaisuudesta huolehtii korkein hallinto-oikeus. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että suurpetopolitiikan ja erityisesti susikannan hoidon näkökulmasta yhdenmukaiselle ratkaisukäytännölle olisi kuitenkin erityinen tarve.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että 53 suden kiintiö tarjoaa toimintaedellytykset Suomen riistakeskukselle tehdä päätökset mahdollisiin poikkeuslupahakemuksiin, mikäli luontodirektiivin ja metsästyslainsäädännön edellyttämät kriteerit poikkeusluvan myöntämiseksi täyttyvät. Näiden Suomen riistakeskuksen poikkeuslupien lisäksi poliisilla on mahdollisuus tehdä päätöksiä uhkaa aiheuttavien susien karkottamiseksi tai poistamiseksi.

Poliisihallitus tulee kevään 2018 aikana vahvistamaan ohjeen, joka koskee poliisin toimivaltaa ja toimintalinjoja suurpetotapauksissa. Ohjeen yksi tärkeimmistä tavoitteista on ohjata poliisin toimintaa yhdenmukaiseksi suurpeto- ja villisikatilanteiden hoitamiseksi koko Suomessa. Suden ihmisille aiheuttamaa vaaraa arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja arvioinnissa tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää apuna eri asiantuntijoita. Tehtävään tilanearvioon ja sen pohjalta mahdollisesti tehtäviin toimenpiteisiin vaikuttaa kaikissa suurpetotilanteissa muun muassa tehtyjen havaintojen laatu, luotettavuus, määrä ja ajankohta. Pihavierailuja tehnyt susi pyritään ensisijaisesti karkottamaan. Jos se ei ole ajallisesti tai toiminnallisesti mahdollista tai jos aiemmin toteutettu karkottamisyritys ei ole tuottanut tulosta, pihavierailuja tehnyt susi voidaan lopettaa.

Susikannan hoitoon liittyvät ongelmat ovat viime aikoina kärjistyneet. Vaikka vuoden 2015 kannanhoitosuunnitelman toimenpiteistä suurin osa on toteutettu, laajempi ymmärrys susikannan hoitoon vaikuttavista tekijöistä on monilla sidosryhmillä vielä puutteellinen. Maa- ja metsätalousministeriö päivittää ensi syksystä alkaen susikannan hoitosuunnitelman toimenpideosiota laajapohjaisella työryhmällä, joka kutsutaan koolle vielä tänä keväänä. Nyt on selvästi tarvetta laajapohjaiselle ja avoimelle keskustelulle eri intressiryhmien kesken.

Helsingissä 16.3.2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä